

خبر

سخنگوی شورای نگهبان:

سامانه مردم‌ناظر ۲ هزارو ۶۳۸ گزارش مردمی دریافت کرد

● **ایرنا:** سخنگوی شورای نگهبان در توئیتر خود نوشت: سامانه مردم‌ناظر از ابتدای راه‌اندازی تا ساعت ۱۳ روز شنبه سوم اسفند، دوهزار ۶۳۸ گزارش مردمی دریافت کرده است. «عباسعلی کدخدایی» در حساب کاربری خود در توئیتر اظهار کرد: «سامانه مردم‌ناظر از ابتدای راه‌اندازی تا ساعت ۱۳ روز شنبه سوم اسفند، دوهزارو ۶۳۸ گزارش مردمی دریافت کرده است که هزارو ۱۶۵ مورد آن مربوط به بعد از آغاز زمان رای‌گیری است». به گفته سخنگوی شورای نگهبان، کارشناسان سامانه ۲۲۱ گزارش مستند و دقیق را برای بررسی و اقدام قانونی لازم به دفاتر استانی ارجاع داده‌اند.

چگونگی برگزاری مرحله دوم انتخابات مجلس

● **ایسنا:** پس از اعلام نتایج انتخابات مجلس شورای اسلامی در حوزه‌هایی که شمارش آرا به پایان رسیده، مشخص شد که در برخی حوزه‌ها انتخابات به دور دوم کشیده شده است. تا لحظه انتشار این گزارش، انتخابات در حوزه دهلران، میانه، لنجان، بیجار و سسمیر به دور دوم رفت و به احتمال زیاد انتخابات در تعدادی حوزه دیگر هم به دور دوم خواهد رفت و در تاریخ ۲۹ فروردین ۱۳۹۹ دور دوم انتخابات برگزار خواهد شد. در حوزه‌هایی که داوطلبان حداقل ۲۰ درصد آرای صحیح حوزه انتخابیه را کسب نکنند، انتخابات به مرحله دوم خواهد رفت و به‌زای هر کرسی، دو داوطلب با یکدیگر رقابت خواهند کرد؛ یعنی اگر در حوزه‌ای، دو کرسی وجود داشته باشد و هیچ داوطلبی ۲۰ درصد آرا را کسب نکرده باشد، چهار داوطلبی که بیشترین آرا را کسب کرده باشند، در مرحله دوم با یکدیگر رقابت خواهند کرد. در این مرحله هر داوطلبی که آرای بیشتری کسب کند، راهی بهارستان خواهد شد و در این مرحله دیگر شرط کف رأی وجود نخواهد داشت. انتخاب‌کنندگان نیز اگر در مرحله اول هم رأی ن داده باشند، در مرحله دوم می‌توانند رأی دهند، اما افرادی که در مرحله اول در یک حوزه رأی داده‌اند، در مرحله دوم هم باید در همان حوزه رأی دهند. مدارک لازم برای رأی‌دادن در مرحله دوم همان مدارک مورد نیاز در مرحله اول است.

دیدار فرمانده سپاه باخانداده شهیدان پاشاپوروزمانی‌نیا

● **فارس:** فرمانده کل سپاه با همراهی سردار علی فدوی، جانشین فرمانده کل و سردار ابوالقاسم شریفی، مسئول اپنارگران سپاه، در دیدارهای جداگانه‌ای در منزل شهیدان وحید زمانی‌نیا و اصغر پاشاپور حضور یافت. در این نداده باشند، در مرحله دوم می‌توانند رأی دهند، اما افرادی که در مرحله اول در یک حوزه رأی داده‌اند، در مرحله دوم هم باید در همان حوزه رأی دهند. مدارک لازم برای رأی‌دادن در مرحله دوم همان مدارک مورد نیاز در مرحله اول است.

سوم اسفند ۱۲۹۹ کودتا بود یا نبود؟ هرچه بود، بخشی از دستاوردهای انقلاب مشروطه به مدد آن از بین رفت! ساعت یک بامداد، دوهزارو ۵۰۰ قزاق به فرماندهی رضاخان که از قزوین حرکت کرده بودند، وارد تهران شدند و بدون هیچ‌گونه درگیری تهران را تصرف و دولت فتح‌الله خان اکبر معروف به سردار منصور و سپهدار اعظم را سرنگون کردند. چهره‌های سیاسی توقیف و احزاب سیاسی تعطیل شد. آنچه برخی تحلیل‌ها را به این سمت‌وسو برده که رخداد سوم اسفند آن سال را یک کودتای تمام‌وکمال ندانند، این بود که آن روز هیچ‌کس مقاومت نکرد؛ جز کلانتری‌ها که آنها هم کوتاه آمدند. مثلاً گفته شد که پس از کودتای نظامیان، بازار تهران تعطیل و شهر کاملاً آرام بود و تهران اولین شب پس از کودتا را در آرامش نسبی گذراند. گشتی‌های مرکب از قزاق‌ها و یاسبان‌های نظمیۀ در تمام طول شب مشغول حراست و حفاظت از شهر بودند و فقط گاهی صدای شلیک گلوله به گوش می‌رسید. سه‌شنبه، چهارم اسفند ۱۲۹۹ هم بعدازظهر این روز، احمدشاه سیدضیاءالدین طباطبایی را به قصر فرح‌آباد احضار کرد و در فرمانی او را به سمت ریاست وزرا منصوب کرد.
اعلانی هم با عنوان «حکم می‌کنم» از سوی رضاخان روی دیوارهای تهران نصب شد. متن اعلان به این شرح است: «ماده اول – تمام اهالی طهران باید سلاکت و مطیع احکام نظامی باشند. ماده دوم – حکومت نظامی در شهر برقرار و از ساعت هشت بعدازظهر، به جز نظامیان و پلیس مأمور انتظامات شهر، کسی نباید در معابر عبور کند. ماده سوم – کسانی که از طرف قوای نظامی و پلیس مطنون به مخل آسایش و انتظامات واقع شوند، فوراً جلب و مجازات سخت خواهند شد.

ماده چهارم – تمام روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت، به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازای که بعد داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ماده هفتم – تا زمان تشکیل دولت، تمام ادارات و دوایر دولتی، غیر از اداره ارازاق تعطیل خواهد بود. پست‌خانه، تلفن‌خانه و تلگراف‌خانه هم مطیع این حکم خواهند بود. ماده هشتم – کسانی که در اطاعت از موارد فوق خودداری کنند، به محکمه نظامی جلب و به سخت‌ترین مجازات‌ها خواهند رسید».

پس از انتصاب سیدضیاءالدین طباطبایی به ریاست دولت، او بیانیه‌ای خطاب به ملت ایران صادر کرد و پس از اشاره به اینکه در ۱۵ سال پس از مشروطیت هیچ‌گاه اوضاع ایران به این نابسامانی نبوده، برنامه‌های دولت خود را تشریح کرد. جلوگیری از اسراف و تبذیر، اداره مملکت با عواید داخلی، بهیود اوضاع عدلیه، تقسیم خالصجات و اراضی دولتی میان دهقانان، بهیود وضعیت زندگی کارگران و دهقانان، جلوگیری از هرج‌ومرج مالیه، بهره‌مندسازی عموم طبقات از نعمت تعلیم و تربیت، رونق‌دادن به اوضاع تجارت و صنعت، ایجاد تشکیلات وسیع بلدیہ و… موضوع‌هایی بودند که سیدضیاء، به‌عنوان برنامه‌های دولت خود به آنها اشاره

سوم اسفند ۱۲۹۹؛ کودتا یا نیمچه‌کودتا

کرد. او در این بیانیه لغو قرارداد ۱۹۱۹ را به اطلاع مردم رساند.

حمید احمدی، استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران، اعتقاد دارد که همه مسئولان مملکتی؛ از شاه تا دیکران، در جریان رخداد بوده‌اند؛ پس آنچه رخ داده، نه کودتا؛ بلکه یک شبه‌کودتا بوده است. او در گفت‌وگویی می‌گوید: «سند قاطعی در کار نیست تا نشان دهد کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ هجری شمسی کار آنهاست، بیشتر بازیگران عرصه سیاسی ایران از هرج‌ومرج و ناامنی به ستوه آمدند و با یک اجماع به یک حرکت نظامی شبه‌کودتا دست زدند».

او می‌گوید که در تاریخ، کودتای بدون خونریزی یا با خونریزی کمتر هم داشته‌ایم. کودتا مجرمانه است و دولت موجود را سرنگون کرده و یک دولت نظامی را سر کار می‌آورد؛ اما چه در آن زمان و چه امروز خیلی‌ها توجه نمی‌کنند که اصولاً با توجه به تعاریف مشخص‌شده «کودتا»، اقدام سوم اسفند ۱۲۹۹ کودتا نبوده است؛ زیرا این اقدام مجرمانه نبود و همه خبر داشتند. با احمدشاه قاجار توافق شده بود. این عملیات علیه دولت خاصی نبود. با این کار سپهدار اعظم کنار رفت؛ اما او دیکتاتوری نبود که ملت بخواد با او بجنگد و نظامیان بخوانند او را سرنگون کنند. آن حرکت نظامی کودتا نبود؛ بلکه یک برنامه جمعی و اجتماعی سیاسی بوده است که نخبگان سیاسی با همکاری نظامیان برای مقابله با تهدید خارجی عمدتاً انجام دادند.

این استاد دانشگاه اضافه می‌کند: «در خطرات نخبگان سیاسی مانند بهار که نماینده بودند، آمده است که اصولاً چند سال قبل از کودتا شرایط ناسعاد بود و خطر ملی فروپاشی کشور را تهدید می‌کرد. به گفته بهار، آیت‌الله مدرس، سیدضیاءالدین طباطبایی، رضاخان و نصرت‌الدوله فیروز، وزیر خارجه وثوق‌الدوله، همه برای دگرگون‌کردن اوضاع دنبال کودتا بودند تا نظم و ثبات در کشور برقرار شود. این برنامه توطئه‌ای برای سرنگونی

سیاست

سوم اسفند ۱۲۹۹؛ کودتا یا نیمچه‌کودتا

سال ثروت هتکفتی به‌هم زده است در این مدت کجا بوده که دوباره سروکله او پیدا شده است؟»

او در بخشی از نطق خود خاطرات خود از شب کودتا را چنین نقل می‌کند: شب سیم حوت ۱۲۹۹ سیم تلگراف شیراز و تهران قطع شد و قریب سه روز کرسی یکی از ایالات مهم از مرکز بی‌خبر بود و هرکسی این پیش‌آمد را به نوعی تعبیر می‌کرد تا اینکه پرده از روی کار برداشته شد. تلگراف سلطان احمدشاه به این شرح رسید: «از تهران به شیراز – شب ششم حوت – حکام ایالات و ولایات در نتیجه غفلت‌کاری و لاقیدی زمامداران دوره‌های گذشته که بی‌تکلیفی عمومی و تزلزل و آسایش را در مملکت فراهم نموده ما و تمام اهالی را از فقدان یک دولت متأثر ساخته بود مصمم شدیم که با تعیین شخص لایق خدمتگزاری که موجبات سعادت مملکت را فراهم نماید به بحران‌های متوالیه خاتمه دهیم بنابراین به اقتضای استعداد و لیاقتی که در جناب آقای سید ضیاءالدین سراغ داشتیم اعتماد خاطر خود را متوجه به معزیه الیه دیده ایشان را به مقام ریاست وزرا انتخاب و اختیار تامه برای انجام وظایف خدمت ریاست وزرا به معزیه الیه مرحمت فرمودیم. شهر جمادی‌الآخر ۱۳۳۹».

مهم‌تر اینکه خود سیدضیاء هم می‌پذیرد که کودتا رخ داده و در آن شراکت داشته است. او در پاسخ سوالات مصدق گفت: «کودتا را به قصد نجات مملکت انجام داد و اتفاقات بعدی به او مربوط نیست و دیکتاتوری سال‌های ۱۳۱۰ تا ۱۳۲۰ را نباید ناشی از اقدام او بداند… ادعایی که با اعتراض دکتر مصدق روبه‌رو شد و از اساس این قیاس را مرودو داشت، درباره حبس رجال نیز ادعا کرد حبس نکرده بود بلکه تنها تحت نظر نگاه داشته بود تا اوضاع آرام شود».

گفته شده کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ نخستین کودتا به معنای مدرن آن در تاریخ معاصر ایران است که کشور را به سمت یک حکومت میلیتاریستی سوق داد که رضاخان و سیدضیاء دو ضلع اصلی شکل‌گیری آن بودند. محمدعلی کاتوزیان در کتاب «مصدق و مبارزه ارتقای کیفی آن بود… ۲ – جریان انقلابی در عرصه سیاست‌ورزی نیاز به بازنگری جدی و عاجل دارد. انتخابات مجلس یازدهم ضعف‌های این جریان در عرصه سیاست‌ورزی را یک بار دیگر به شکل جدی و نگران‌کننده‌ای در معرض دید قرار داد… ۳ – نکته پایانی و بسیار مهم آنکه فارغ از ترکیب سیاسی و جناحی مجلس یازدهم، کشور با مسائلی فراجناحی و کلان روبه‌رو است. دشمنی آمریکا با جمهوری اسلامی و ملت ایران و حتی واحدی یکپارچه و جغرافیایی به نام ایران، یکی از این مسائل است. مجلس یازدهم باید در برخورد با این مسئله و مسائل مشابه متحد و یکپارچه عمل کند. در مسائل کلان و

او همچنین در کتاب «دولت و جامعه در ایران: انقراض قاجار و استقرار پهلوی» این فرضیه را با قاطعیت مطرح کرده است. داریوش رحمانیان، پژوهشگر تاریخ و استادیار گروه تاریخ دانشگاه تهران، در مقاله‌ای با عنوان «کودتای سوم اسفند» می‌نویسد: «انگلیسی‌ها برای ساقط کردن کابینه مشیرالدوله، در اولین قدم مساعدۀ ۳۵۰ هزار تومانی را که برای پرداخت حقوق قزاق‌ها از مدت‌ها پیش می‌پرداختند قطع کردند و سپس شروع به زمینه‌سازی برای اخراج افسران روسی کردند و مشیرالدوله که از مدت‌ها پیش تحت فشار انگلیسی‌ها قرار گرفته بود استعفا داد و سپهدار اعظم رشتی به‌جای او مأمور تشکیل کابینه شد.»

ضرورت مشارکت حداکثری و کلا در تعیین سر نوشت خود

بیان‌کننده نوعی قهر صنفی است:
– در دوره بیست‌وهشتم انتخابات هیئت‌مدیره کانون وکلای دادگستری مرکز از بین ۹۴۲۸ نفر، فقط ۳۴۴۷ نفر در انتخابات شرکت کرده‌اند.
– در دوره بیست‌ونهم از بین ۱۱۴۳۷ نفر، فقط ۴۴۷۰ نفر مشارکت کرده‌اند.
– در دوره سی‌ام از بین ۱۲۸۰۰ نفر، فقط ۴۰۴۰ نفر در انتخابات شرکت کرده‌اند.

یکی دیگر از دلایل مشارکت‌نکردن، موانعی است که در الکترونیکی‌کردن انتخابات وجود دارد و همه وکلای عضو کانون مرکز باید در محل این کانون برای رأی‌گیری حاضر شوند. این موانع به دلیل استنباطی است که از ظاهر مواد ۳ و ۵ این‌نامه لایحه قانونی استقلال کانون وکلا مصوب ۱۳۳۴ به عمل می‌آید.

ماده ۳ این آیین‌نامه بیان می‌کند: وقت و محل تشکیل هیئت عمومی برای انتخاب هیئت‌مدیره باید از طرف هیئت نظارت تعیین و تا دهم بهمن در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار (به تشخیص هیئت نظارت) آگهی شود و فاصله بین انتشار آگهی و روز جلسه نباید کمتر از ۲۰ روز باشد و یک نسخه از آگهی به وسیله پست سفارشی باید برای کسانی که حق حضور در هیئت عمومی دارند، فرستاده شود. همچنین در ماده ۵ این‌نامه یادشده مقرر شده است: در وقت مقرر جلسه هیئت عمومی با حضور هر عده که حاضر شده باشند، تشکیل و بدو افسران نظارت صندوق ضبط آرا را برای اطمینان از خالی‌بودن آن به حاضران ارائه داده، آن را لاک و مهر می‌کند و بعد شروع به گرفتن آرا می‌کند و هیچ‌گونه اظهار یا اقدام دیگری در جلسه هیئت عمومی جایز نیست و تبلیغ و موافقت یا مخالفت اشخاص به‌کلی ممنوع است؛ بنابراین با توجه به اینکه انتخابات به استناد مقررات یادشده در محل کانون مرکز برگزار می‌شود، وکلای مستقر در استان‌های سیستان‌وبلوچستان، هرمزگان و سمنان به دلیل بُعد مسافت و مشکلات رفت‌وآمد به نحو مسترده‌ای در انتخابات مشارکت نمی‌کنند. در هشتم اسفند و در انتخابات سی‌ویکمین دوره هیئت‌مدیره، ۱۳۵۳۶ نفر حائز شرایط رأی‌دادن هستند. امید است که در این دوره مانند ادوار پیشین شاهد قهر صنفی وکلای دادگستری با خانه خود نباشیم و وکلای دادگستری با حضور و شورش و چشمگیر خود، نوبدبخش تحولی بنیادین در حمایت از نمایندگان خود باشند.

✦ **خود هیئت‌مدیره کانون وکلای دادگستری مرکز**

آینه

مجلس آینده‌وایدهای بنیادی

● **محمود صفری:**… مجلس آینده اگر بخواهد همانی باشد که بنیان‌گذار فقید جمهوری اسلامی آن را در راس امور می‌خواستند و رهبر کنونی جمهوری اسلامی شرکت در انتخابات را وظیفه شرعی و ملی و استیفای حقوق مدنی دانستند، جاره‌ای ندارد مگر احیای همین مفاهیم بنیادی؛ نشاندن مجلس در راس امور، اعاده مفهوم ملیت و برگشتاندن نام و پرچم ایران اسلامی از طریق پیوندزن فضائل ملی و دینی و سرانجام احیای اصول مغفول‌مانده قانون اساسی در حوزه حقوق اساسی و آزادی‌های مدنی، عمده گرفتاری‌های امروز ایران حاصل غفلت از همین موضوعات بنیادی است. مجلس که طبق قانون اساسی باید تجسم اراده ملی باشد، اگر آورده‌گاه منافع خاص شود و نمایندگانش آن را به اهرم و ابزار همداری با یکدیگر و سایر قوای حکومتی تبدیل کنند، طبیعی است که از راس امور به قعر امور تزل می‌کند. مجلس اگر بازتاب نکتز اجتماعی نباشد، طبیعی است که سیمای اداری و حکومتی‌اش بر سیمای نهاد نمایندگی‌اش چیره می‌شود و رأی‌دهندگان را از کارشان بشیمان می‌کند.

فره‌ای انتخابات چه باید کرد؟

● **محمد صفری:**… این‌هایی هم که در داخل به بهانه‌های مختلف انتخابات را زیر سؤال برده و سعی کردند مردم را از مشارکت در این جشن ملی دلسرد کنند، در واقع تکمیل‌کننده پازل دشمن بودند و باید در پیشگاه خداوند و ملت پاسخ‌گو باشند. از همه اینها گذشته انتخابات با تمام فرازوفروهای آن برگزار شد و در دوره پساانتخابات توجه به چند نکته ضروری است… ۱- باید به آسیب‌شناسی و بازخوانی روند سیاسی و اجتماعی انتخابات پرداخت و به فکر ارتقای کیفی آن بود… ۲ – جریان انقلابی در عرصه سیاست‌ورزی نیاز به بازنگری جدی و عاجل دارد. انتخابات مجلس یازدهم ضعف‌های این جریان در عرصه سیاست‌ورزی را یک بار دیگر به شکل جدی و نگران‌کننده‌ای در معرض دید قرار داد… ۳ – نکته پایانی و بسیار مهم آنکه فارغ از ترکیب سیاسی و جناحی مجلس یازدهم، کشور با مسائلی فراجناحی و کلان روبه‌رو است. دشمنی آمریکا با جمهوری اسلامی و ملت ایران و حتی واحدی یکپارچه و جغرافیایی به نام ایران، یکی از این مسائل است. مجلس یازدهم باید در برخورد با این مسئله و مسائل مشابه متحد و یکپارچه عمل کند. در مسائل کلان و ملی جایی برای نگاه جناحی و حزبی نیست.

انسان‌بی‌پناه

● **عباس عبدی:** انتشار متنی از طرف خانم نیلوفر بیانی درباره جزئیات نحوه برخورد با او حین بازجویی‌ها، بازتاب گسترده و تأثرآوری داشت… مسئله این است که در ساختار موجود هر ادعایی چه راست و چه دروغ، پذیرفتنی است و هیچ راهی برای تأیید یا رد قطعی و قضائی آنها وجود ندارد؛ در واقع راهی در دسترس نیست. زندانی در این وضعیت مثل انسان بی‌پناهی است که هیچ قدرتی برای دفاع از خود ندارد… پس چه می‌توان کرد؟ – اول و مهم‌تر از همه دسترسی بی‌قیدوشرط به وکیل، چه در مرحله بازپرسی و چه در مرحله دادگاه، البته نه وکلای محدود و گلچین‌شده؛ … ۲ – استقلال نهاد زندان از مراجع رسمی دیگر؛ چون دادگاه و بازپرسی و بازجویی امری ضروری است. زندان و زندانبان نباید نقش مدعی‌العموم را بازی کنند… ۳ – زندانی باید همیشه و در همه حال و بدون قیدوشرط امکان دسترسی به وکیل و نوشتن نامه و درخواست مستندات و ثبت و ضبط آنها را داشته باشد… ۴ – بدون آزادی رسانه و مطبوعات و نهادهای مدنی و دسترسی‌های آنان به زندان، ممکن نیست که وضعیت اصلاح شود. اگر این اقدامات انجام شد، به طور قطع و یقین می‌توان گفت که در پی بستن این‌گونه پرونده‌ها هستید؛ والا هر روز باید شاهد تکرار همین وضع باشیم.

خاتمی‌سراعتبارش دونل نکرد

● … برخی حامیان سنتی خاتمی البته اصرار دارند رفتار انتخاباتی او را عادی نشان دهند. ازجمله روز گذشته، عطاءالله مهاجرانی، وزیر ارشاد دولت خاتمی، با انتشار عکسی از رأی‌دادن خاتمی در حسینه جماران تویتی زد که گویا خاتمی با مشارکت در انتخابات اقدام فوق‌العاده‌ای انجام داده است: «خاتمی همین بوده و هست و خواهد بود! حاضر در صحنه! کسانی که گمان می‌کنند آزارها، بی‌عدالتی و بی‌انصافی‌ها، خاتمی را از انقلاب و نظام جدا می‌کند، خاتمی را نشانخته‌اند. سیاست البته از زاویه دید ملولان ساخت قهر و ترک صحنه است. سخن و سلوک خاتمی با امام، انقلاب و نظام پیوند خورده است». او البته طعنه‌ای به اصلاح‌طلبان تندرو زده است که سیاست را «ساحت قهر و ترک صحنه» می‌دانند؛ اما برخلاف آنچه مهاجرانی القا می‌کند، خاتمی همیشه همین بوده است… خاتمی آن‌قدری اصرار بر عدم نقش‌آفرینی در انتخابات ۹۰ داشت که چند روز قبل از انتخابات وقتی در حاشیه مراسم ختم پدر عبدالله نوری از او پرسیدند که آیا شما در انتخابات شرکت می‌کنید یا خیر، به گفتن جمله «خلص همه شما هستم»، بسنده کرد؛ بنابراین ادعای گزافی است که او را همیشه همراه جمهوری نظام و انقلاب و امام بدانیم.